

Poznań, 12 czerwca 2024 r.

dr hab. prof. UAM Gabriela Dziamska-Lenart
Instytut Filologii Polskiej
Wydział Filologii Polskiej i Klasycznej
Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

RECENZJA

dorobku naukowego, dydaktycznego, organizacyjnego i popularyzatorskiego

dr MONIKI TERESY CZEREPOWICKIEJ

w związku z postępowaniem o nadanie stopnia doktora habilitowanego
w dziedzinie nauk humanistycznych w dyscyplinie językoznawstwo

Sylwetka Habilitantki

Dr Monika Czerepowicka od 2000 roku jest absolwentką studiów magisterskich na kierunku *filologia polska* na Wydziale Polonistyki Uniwersytetu Warszawskiego w Warszawie. Magisterium pt. *Weryfikacja empiryczna składniowej bazy danych czasowników i quasi czasowników polskich* napisała pod kierunkiem prof. dra hab. Marka Świdzińskiego. Stopień naukowy doktora nauk humanistycznych w zakresie językoznawstwa uzyskała w 2006 roku na Wydziale Humanistycznym Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie po obronie rozprawy pt. *Opis lingwistyczny wyrażen niestandardowych składniowo typu na lewo, do dziś, po trochu, na zawsze we współczesnym języku polskim* powstałej pod promotorską opieką prof. dra hab. Zygmunta Saloniego, a recenzowanej przez prof. dr hab. Włodzimierza Gruszczyńskiego i prof. dr. hab. Aleksandra Kiklewicza.

Od roku 2006 do dziś Habilitantka jest zatrudniona na etacie adiunkta na Wydziale Humanistycznym Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie.

Ocena osiągnięcia naukowego, o którym mowa w art. 219 ust. 1 pkt. 2 Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* (Dz. U. z 2021 r. poz. 478 z późn. zm.).

Podstawą ubiegania się o nadanie stopnia doktora habilitowanego przez dr Monikę Czerepowicką jest osiągnięcie naukowe w postaci obejmującej 266 stron autorskiej monografii pt. *Wielowyrzowe jednostki leksykalne w polszczyźnie. Studium*

leksykograficzne opublikowanej w Wydawnictwie Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie w roku 2023 (ISBN 978-83-8100-380-3).

Monografia ta w pełni zasługuje na miano publikacji stanowiącej istotny wkład w rozwój polskiego językoznawstwa. Jest to rozbudowana, interdyscyplinarna, wszechstronna synteza wiedzy na temat możliwości leksykograficznego opisu wielowyrazowych jednostek leksykalnych, cechując ją przy tym rzetelność, badawcza precyzja i nowatorstwo.

Na początku trzeba zauważyć, że podjęcie przez Habilitantkę badań w zakresie gramatycznego opisu jednostek wielowyrazowych polszczyzny nie było przypadkowe, a koncepcja przeprowadzenia badań i opisu ich wyników została precyzyjnie zaplanowana i zrealizowana. Monografia stanowi zwieńczenie długoletnich i bogatych doświadczeń naukowych i leksykograficznych Autorki, która pod opieką naukową prof. Zygmunta Saloniego rozwijała nie tylko swoje zainteresowania naukowe, ale również zdobywała praktyczne umiejętności, pracując najpierw przy redagowaniu opartego na elektronicznej bazie danych słownika czasowników (Z. Saloni, *Czasownik polski. Odmiana, słownik*, Warszawa 2001), a następnie w zespole opracowującym *Słownik gramatyczny języka polskiego* (sgjp.pl). Dr Monika Czerepowicka jest także współautorką dwóch słowników fleksyjnych wielowyrazowych jednostek leksykalnych: *Słownika elektronicznego jednostek frazeologicznych* (SEJF) oraz słownika paradygmatów frazeologizmów werbalnych (VERBEL), autorką (lub współautorką) kilkunastu artykułów naukowych dotyczących problemów leksykografii elektronicznej i opisu morfoskładniowego polszczyzny.

Zgłoszona do oceny książka stanowi obszerne, wielopłaszczyznowe, w pełnym tego słowa znaczeniu kompleksowe i interdyscyplinarne opracowanie zagadnień gramatycznych, leksykograficznych i informatycznych. Lektura monografii przekonuje, że Autorka doskonale orientuje się w stanie wiedzy z różnych dyscyplin naukowych, dotyczących opisu gramatycznego polszczyzny, leksykologii oraz leksykografii i językoznawstwa korpusowego, a także informatyki w zakresie dotyczącym korpusów, baz danych i leksykografii elektronicznej.

Habilitantkę cechuje wysoki poziom świadomości i precyzji metodologicznej. Dr Monika Czerepowicka sytuuje swe rozważania w nurcie strukturalistycznych badań językoznawczych, kontynuuje badania zapoczątkowane w pracach m.in. Andrzeja M. Lewickiego, Stanisława Bąby, Iwony Kosek, Zygmunta Saloniego, Janusza S. Bienia. W swoich badaniach wybrała do zgłębienia aspekty dotąd nieopracowane i podjęła próbę ich praktycznego zastosowania w słownikach elektronicznych. Na podstawie wybranej koncepcji opisu morfologicznego polszczyzny twórczo rozwinęła możliwości opisu leksykograficznego wielowyrazowych jednostek leksykalnych, uwzględniającego szczegółowy zakres informacji

fleksyjnej. Na podkreślenie zasługuje interdyscyplinarne podejścia Autorki do przedmiotu badań, która efektywnie łączy osiągnięcia różnych dziedzin lingwistyki (gramatyki, leksykologii, leksykografii i inżynierii lingwistycznej). Przyjęta w pracy metodologia umożliwiła Habilitantce wykazanie się wszechstronnością pod względem wiedzy i analitycznej sprawności z zakresu różnych obszarów językoznawstwa.

Recenzowaną pracę cechuje przejrzystość i precyzja kompozycyjna – licząca 266 stron monografia składa się z siedmiu rozdziałów, wstępu, zakończenia i bibliografii.

W rozdziale zatytułowanym *W stronę leksykografii elektronicznej* Autorka kreśli obraz współczesnej leksykografii i wskazuje zadania leksykografii elektronicznej. Dobrze rozpoznaje wyzwania stojące przez współczesną naukę w dobie rozwoju technik gromadzenia informacji i poszerzania otwartego dostępu do publikacji w Internecie, dostrzega przy tym, że współczesne badania leksykograficzne zyskują wiele na możliwościach oferowanych przez nowoczesne technologie, w tym przede wszystkim na dostępie do dużych korpusów tekstów. Do zadań współczesnej leksykografii Autorka zalicza zarówno tworzenie baz danych, jak i dzieł na ich podstawie, traktujących o języku (słowniki) i świecie (encyklopedie). Habilitantka opowiada się za szeroką perspektywą badawczą i praktyczną współczesnej leksykografii i postuluje rozwijanie naukowej współpracy między lingwistami i informatykami, bo w jej efekcie powstają nowe słowniki elektroniczne.

W rozdziale 3. (*Teoria związku frazeologicznego*, s. 29-58) Autorka omawia modele teoretyczne identyfikujące wielowyrzowe jednostki języka, które znajdują zastosowanie w praktyce leksykograficznej. Koncepcje lingwistyczne prezentowane są w kolejności chronologicznej, są wśród nich: tradycyjny model S. Skorupki, model funkcjonalny A.M. Lewickiego, model semantyczny A. Bogusławskiego, model leksykologiczny M. Grochowskiego, model pragmatyczny W. Chlebdy oraz koncepcja frazeologii poszerzonej P. Müldnera-Nieckowskiego. Osobno omówione zostały modele inspirowane zastosowaniami informatycznymi. Spośród koncepcji powstałych na gruncie lingwistyki komputerowej, które analizują zagadnienie z punktu widzenia automatycznego przetwarzania języka, Autorka przedstawia model Sens ↔ Tekst Igora A. Mielczuka, Jurija D. Apresjana i Aleksandra K. Żółkowskiego. Zdaje także sprawę z wyników badań wielowyrzowych jednostek leksykalnych języka angielskiego, prezentując propozycje amerykańskich badaczy (Timoty'ego Baldwina i Su Nam Kima), tzw. koncepcję stanfordzką, badającą poziomy frazeologiczności (idiomatyczności). Przedstawia także propozycję formalnego opisu stopnia łączliwości połączeń wyrazowych Michała Woźniaka. Cały ten rozdział systematyzuje i uzupełnia naszą wiedzę na temat teorii lingwistycznych (nie tylko polskich, ale i obcojęzycznych) dotyczących wielowyrzowych jednostek językowych. Świadczy on

niezaprzeczalnie o świetnej orientacji Autorki w literaturze przedmiotu i o umiejętności krytycznego do niej podejścia.

Najobszerniejszy 4. rozdział monografii (s.59-141) poświęcony jest opisowi leksykograficznemu jednostek wielowyrzowych w wybranych polskich słownikach – ogólnych i frazeologicznych, poczynając od dziewiętnastowiecznego *Słownika języka polskiego* Samuela B. Lindego po współczesny, elektroniczny *Wielki słownik języka polskiego PAN* pod red. P. Żmigrodzkiego. Autorka włącza w obszar swoich badań dzieła dawne i współczesne, dzięki temu wskazuje zarówno różnice, jak i podobieństwa w traktowaniu połączeń wyrazowych w perspektywie synchronicznej i diachronicznej. Przegląd ten wyraźnie pokazuje sposób kształtowania się refleksji językoznawczej na temat wielosegmentowych jednostek leksykalnych. Trzeba przyznać, że tak wnikliwa i dogłębna analiza opisu leksykograficznego wielowyrzowych jednostek w zakresie ich cech gramatycznych, jaką przeprowadza Habilitantka w tej części dysertacji, nie była do tej pory przedmiotem badań w polskiej literaturze językoznawczej. Autorka słusznie zauważa, że ewolucja poglądów dotyczących jednostek nieciągłych idzie w parze z rozwojem warsztatu leksykograficznego.

Rozdział 5. monografii (s. 143-157) zawiera szczegółowe analizy opisu fleksyjnego jednostki jako elementu struktury hasła słownikowego. Referując sposoby opisu fleksji polskiej w dziełach leksykograficznych, Autorka przedstawia koncepcję wyrazu morfologicznego oraz możliwości jej implementacji w elektronicznym słowniku jednostek wielowyrzowych. Jej nowatorska propozycja polega na równoczesnym zastosowaniu perspektywy funkcjonalnej i formalnej w opisie jednostek wielosegmentowych, w tym celu Autorka rozszerza pojęcie *fleksemu* wprowadzone do polskiego językoznawstwa przez J.S. Bienia i Z. Saloniego. To innowacyjne rozwiązanie znalazło praktyczne zastosowanie w opisie fleksji jednostek wielosegmentowych w dwóch słownikach fleksyjnych: SEJF i VERBEL.

Kolejny rozdział stanowi analizę sposobu opisu fleksji polskich jednostek wielowyrzowych we wspomnianych wyżej słownikach elektronicznych, których Habilitantka jest współautorką. Pierwszy z nich to *Słownik elektroniczny jednostek frazeologicznych* (współautorka Agata Savary); jest on słownikiem fleksyjnym zawierającym około 3 tys. jednostek wielowyrzowych, których człon główny należy do klasy leksemów imiennych. Drugi natomiast to: *Elektroniczny słownik paradygmatów polskich frazeologizmów czasownikowych*, nazywany skrótowo VERBEL (współautorzy: Iwona Kosek i Sebastian Przybyszewski). Słownik ten zawiera ponad 5 tys. werbalnych jednostek wielowyrzowych. Prezentację zawartości słowników i ich budowy (również budowy haseł)

Autorka poprzedza szczegółowym objaśnieniem podstaw opisu formalnego, zastosowanego w tych słownikach, oraz omówieniem poszczególnych etapów pracy leksykograficznej. Ta część monografii świadczy, że jej Autorka jest wybitną specjalistką w zakresie łączenia wiedzy lingwistycznej z wymogami formalnymi programów komputerowych. Na podkreślenie zasługuje nie tylko doskonała orientacja Habilitantki w dostępnych elektronicznych narzędziach i zasobach korpusowych, ale także Jej autorski wkład w tworzenie i rozwijanie narzędzi służących do przetwarzania języka naturalnego. Godna podziwu jest także umiejętność zrozumiałego opisu skomplikowanych zasad dostosowywania formalnogramatycznego opisu jednostek językowych do języka formalnego narzędzi informatycznych (takich, jak np. *Multiflex*, *Topostaw*, *Werbostaw*, edytor grafów oraz analizator i generator morfologiczny *Morfeusz* SGJP).

W rezultacie prac nad słownikami SEJF i VERBEL zebrano szczegółowe informacje dotyczące budowy i odmiany kilkutysięcznego zbioru jednostek wielowyrazowych; wyniki tych badań pozwoliły Autorce na przedstawienie w rozdziale 7. (s. 197-209) oryginalnej i przejrzystej systematyzacji formalno-paradygmatycznej jednostek wielowyrazowych. Kryteria tej klasyfikacji są dokładnie omówione i tak dobrane, że zaproponowana systematyzacja nie budzi żadnych zastrzeżeń. W klasyfikacji wyrażań wzięto np. pod uwagę: a) przynależność do określonej klasy gramatycznej; b) budowę (liczbę składników i ich właściwości); c) kompletność paradygmatu. Z przeprowadzonych badań wynika, że zbiór wielowyrazowych jednostek imiennych tworzą głównie hasła rzeczownikowe, składające się z dwóch lub trzech komponentów leksykalnych. Ich paradygmaty fleksyjne zazwyczaj mają regularny charakter, powielają odmianę głównego składnika. Bardziej skomplikowana i zróżnicowana systematyzacja zwrotów ukazała 5 głównych grup jednostek charakteryzujących się odmiennymi cechami morfologicznymi i składniowymi, a mianowicie: a) zwroty ufundowane na czasowniku właściwym przyłączające podmiot osobowy; b) zwroty ufundowane na czasowniku właściwym przyłączające podmiot nieosobowy; c) zwroty ufundowane na czasowniku niewłaściwym; d) zwroty ufundowane na czasowniku wtórnie niewłaściwym; 5) zwroty grupy głównej. Interesujące wyniki przyniosła szczegółowa analiza paradygmatów zwrotów, pozwoliła ona wyodrębnić 504 schematy strukturalno-fleksyjne werbalnych jednostek wielowyrazowych. Wyniki tych badań mają ogromne znaczenie dla rozwoju opisu formalnego stosowanego w maszynowym przetwarzaniu języka naturalnego.

O niezaprzeczalnej wartości recenzowanej rozprawy stanowią też bardzo interesujące i poznawczo inspirujące wnioski płynące z analizy cech statystycznych wielowyrazowych jednostek leksykalnych. Prezentowane są one w rozdziale 8. (s. 211-229). Dzięki systematyzacji wzorów strukturalno-paradygmatycznych frazeologizmów Autorce udało się

zaobserwować, że zdecydowana większość wielowyrazowych jednostek reprezentuje zaledwie kilka wzorów strukturalno-fleksyjnych, jednocześnie stosunkowo duża liczba wzorów jest przypisana do pojedynczych jednostek leksykalnych. Konstatacja ta skłoniła Badaczkę do weryfikacji hipotezy o możliwości zastosowania prawa George'a K. Zipfa w stosunku do wielosegmentowych jednostek leksykalnych. Rozkład statystyczny frazeologizmów pozwolił na wyodrębnienie siedmiu klas frekwencyjnych i potwierdził zależność między miejscem jednostki na liście rangowej a jej częstością. Z charakterystyki poszczególnych klas frekwencyjnych frazeologizmów wyraźnie wynika, że defektywność paradygmatyczna narasta wraz ze spadkiem rangi wzorów. Wzory szczególnie częste i bardzo częste (I i II klasa frekwencyjna) obejmują ponad 60 % wszystkich jednostek wielowyrazowych zanotowanych w słownikach SEJF i VERBEL.

W zakończeniu, zamykającym recenzowaną rozprawę, znajdujemy syntetyczne podsumowanie złożonej problematyki opisu leksykograficznego wielowyrazowych jednostek leksykalnych. Trudno nie zgodzić się z tezą Autorki, że przyszłość leksykografii zależy od integracji wiedzy językoznawczej i informatycznej. Przekonująco pokazuje Ona również, że słowniki w swej odmianie elektronicznej sprzyjają nowoczesnym badaniom o charakterze ilościowym, stają się źródłem materiału do dalszych badań nad jednostkami leksykalnymi. Zmiany polegające na sformalizowanym, rygorystycznym sposobie opracowania i prezentacji danych dają więc impuls do modyfikacji opisu teoretycznego oraz pogłębionych studiów nad charakterem jednostek językowych. Niewątpliwie przyczyniają się także do rozwoju leksykografii elektronicznej.

Pod względem językowym, stylistycznym i redakcyjnym monografia zasługuje na pochwałę. Autorka poprawnie i sprawnie posługuje się polszczyzną naukową, a przejrzystość i logiczność kompozycji oraz wywodu, a także wzbogacenie płaszczyzny werbalnej licznymi tabelami i wykresami sprawiają, że lektura książki staje się dla czytelnika interesująca. Lekturę tę ułatwiają też *Wykaz skrótów*, *Wykaz tabel*, *Wykaz rycin i wykresów* oraz *Indeks terminów*. Szacunek budzi erudycja Autorki, która ze znanstwem i wyczuciem porusza się w obfitości literatury lingwistycznej, ale też z innych dyscyplin naukowych (statystyki, informatyki). Potwierdza to bogata *Bibliografia* (zestawiona na stronach 237-253), obejmująca ponad 300 pozycji, w tym prace wszystkich najwybitniejszych polskich językoznawców, leksykografów i frazeologów.

Wszystkie poczynione dotąd recenzenckie uwagi jednoznacznie wskazują, że przedstawiona do oceny monografia dr Moniki Czerepowickiej jest pozycją ważną w polskiej metaleksykografii i stanowi istotny wkład w rozwój językoznawstwa.

Ocena aktywności naukowej Habilitantki po uzyskaniu stopnia doktora

Pozostały dorobek naukowy Habilitantki w okresie następującym po uzyskaniu stopnia doktora, czyli po roku 2006, prezentuje się bardzo dobrze i potwierdza cechy osobowości naukowej dr Moniki Czerepowickiej wskazane podczas oceny Jej głównego osiągnięcia badawczego.

W zakresie tomów zwartych dorobek ten obejmuje autorstwo opublikowanej rozprawy doktorskiej (*Opis powierzchniowoskładniowy wyrażen niestandardowych typu na lewo*, do dziś, po trochu, na zawsze *we współczesnym języku polskim* (Akademicka Oficyna Wydawnicza EXIT, Warszawa 2006, ss. 138), a także współautorstwo (z Iwoną Kosek i Sebastianem Przybyszewskim) monografii *VERBEL. Elektroniczny słownik paradygmatów polskich frazeologizmów czasownikowych. Teoria, problemy, prezentacja* (Wydawnictwo Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego, Olsztyn 2020, ss. 159).

Habilitantka opublikowała także siedem rozdziałów w monografiach naukowych i 15 artykułów w czasopismach naukowych; liczba wszystkich Jej tekstów – z uwzględnieniem dorobku przeddoktorskiego – to 3 książki (w tym jedna współautorska), dwie publikacje elektroniczne (obydwie we współautorstwie), 17 artykułów naukowych (w tym 11 współautorskich) i jedna recenzja.

Artykuły z lat 2006–2023 ukazywały się w ogólnopolskich wysoko punktowanych czasopismach („Prace Filologiczne. Seria Językoznawcza”, „Język Polski”, „LingVaria”, „Polonica”, „Prace Językoznawcze”, „Biuletyn Polskiego Towarzystwa Językoznawczego”, „Logopedia”), w czasopismach międzynarodowych („International Journal of Lexicography”) oraz w ważnych monografiach wieloautorskich wydawanych w Warszawie, Olsztynie i Toruniu; trzy artykuły w języku angielskim (we współautorstwie) opublikowane zostały w Pekinie, w Maladze oraz w Springer International Publishing AG (<https://doi.org/10.1007/978-3-319-93782-3>) Wyraźnie widać zatem, że dorobek Habilitantki nie ma charakteru lokalnego – wręcz przeciwnie: i Autorka, i Jej publikacje dobrze znane są nie tylko w polskim środowisku językoznawczym.

W dorobku naukowym dr Moniki Czerepowickiej wyróżnić można cztery kręgi badawcze, które w wielu pracach się łączą i wzajemnie przenikają. Pierwszy z nich wyznaczają badania systemu gramatycznego języka polskiego, drugi i trzeci krąg stanowią prace leksykograficzne i metaleksykograficzne związane z rejestracją jednostek leksykalnych w słownikach tradycyjnych i elektronicznych, czwarty obszar zainteresowań dotyczy zastosowań narzędzi elektronicznych w praktyce językoznawczej i pozajęzykoznawczej.

Zagadnienia zdyscyplinowanego opisu gramatycznego jednostek leksykalnych porusza dr Monika Czerepowicka w artykułach: *Opis dystrybucji niektórych form tzw. zaimków trzecioosobowych* (2004) oraz *Po pierwsze, z bliska, po polsku, czyli o wybranych wyrażeniach dwusegmentowych* (2007), a także w monografii: *Opis powierzchniowoskładniowy wyrażen niestandardowych typu na lewo, do dziś, po trochu, na zawsze we współczesnym języku polskim* (2006). Zainteresowanie Habilitantki polską fleksją zaowocowało artykułami współautorskimi: *O odmianie czasowników o podstawach mlec i plec* (współautor: Z. Saloni; 2017) oraz *Status czasownikowej formy kole we współczesnej polszczyźnie* (współautorzy: S. Przybyszewski, I. Kosek; 2018). W artykułach tych analizowane są wybrane leksemy czasownikowe, które przysparzają kłopotów użytkownikom polszczyzny, mają bowiem odmianę indywidualną i nietypową lub są wyjątkowe ze względu na inne właściwości morfologiczne.

Problemem teoretycznym i praktycznym, związanym z opisem leksykograficznym, poświęcone są liczne prace Habilitantki.

W artykule *O szczególnych nie-istniejących rzeczownikach we współczesnej polszczyźnie* (2010) Badaczka podejmuje kwestie interpretacji i lematyzacji wybranej grupy jednostek wielowyrazowych (typu: *hokus-pokus, klituś-bajduś, fiksum dyr dum*). Dwa kolejne opracowania dotyczą kwestii fundamentalnych związanych z granicami i odmianą wielowyrazowych jednostek werbalnych. Pierwsze z nich: *Realizacja pozycji podmiotu otwieranej przez zwrot frazeologiczny a jego paradygmat (na wybranych przykładach)* (współautorzy: I. Kosek, S. Przybyszewski; 2017) dotyczy jednego z czynników mających wpływ na zasób form frazeologizmu, mianowicie sposobu wypełniania pozycji podmiotomianownika otwieranej przez związek frazeologiczny. Wkład Habilitantki w powstanie artykułu polegał na sformułowaniu hipotezy badawczej, zgromadzeniu materiału badawczego oraz przeprowadzeniu analizy danych językowych. Kolejna praca (współautorska - ze S. Przybyszewskim; 2017) *Wstępne uwagi o negacji w wielowyrazowych jednostkach werbalnych* podejmuje kwestie granicy zwrotów grupy głównej. W wyniku analiz przykładów korpusowych oraz informacji słownikowej autorzy dochodzą do wniosku, że w kontekście negacji można wyróżnić kilka grup fraz czasownikowych. Każdy z autorów brał równy udział w sformułowaniu i doprecyzowaniu problemu badawczego, wykonaniu kwerend (korpusowej i słownikowej), a także sporządzeniu analizy zgromadzonego materiału.

W artykule: *Dictionaries and lexical databases of Polish language* (2020) Autorka przedstawia wpływ technik komputerowych na organizację, rozmiar, przeznaczenie i zawartość trzech polskich słowników elektronicznych (*Uniwersalnego słownika języka polskiego PWN, Wielkiego słownika języka polskiego PAN oraz Słownika gramatycznego*

języka polskiego). Badaczka przekonująco dowodzi, że na sposób organizacji i prezentacji wiedzy we wspomnianych dziełach wpływ mają bazy danych.

Hablitantka jest cenioną w środowisku językoznawczym specjalistką w zakresie leksykografii elektronicznej. Jest współautorką wspomnianych już wcześniej dwóch elektronicznych słowników fleksyjnych wielowyrazowych jednostek leksykalnych (SEJF i VERBEL), które wyróżniają się rzetelnością leksykograficzną i zdyscyplinowaniem metodologicznym. „Słownik elektroniczny jednostek frazeologicznych” (Warszawa 2012; współautor Agata Savary), jest dostępny w Internecie (<http://zil.ipipan.waw.pl/SEJF>). Habilitantka opracowała listę haseł tego słownika i przygotowała opis jednostek w języku formalnym (w formalizmie Multiflex), natomiast A. Savary, współautorka, dostosowała aplikację leksykograficzną *Topostaw* do potrzeb słownika oraz wykonała jego automatyczną walidację. Wkład w powstanie słownika obie autorki oceniły jako równy (50 %).

Słownik VERBEL, dostępny online: <http://uwm.edu.pl/verbel/>, został również wydany w formie płyty, a jego opis przedstawiony w formie publikacji książkowej: Iwona Kosek, Monika Czerepowicka, Sebastian Przybyszewski, *Elektroniczny słownik paradygmatów polskich frazeologizmów czasownikowych. Teoria, problemy, prezentacja*. Wydawnictwo UWM, Olsztyn 2020, ss.159. Udział współautorów w przygotowaniu tego słownika oraz artykułów i wystąpień towarzyszących powstaniu słownika jest równy. Habilitantka uczestniczyła we wszystkich etapach powstawania i opracowywania słownika, współtworzyła jego koncepcję, listę haseł, analizy paradygmatów wybranych haseł oraz w całości przygotowała opis formalny jednostek. Jest również autorką rozdziału w omawianej monografii, zatytułowanego *Budowa słownika* (s. 97-133), w którym szczegółowo omawia założenia zastosowanego opisu formalnego, strukturę artykułu hasłowego oraz poszczególne etapy opisu zgromadzonych w słowniku jednostek.

Prace nad słownikami SEJF i VERBEL były poprzedzone analizami teoretycznymi, związanymi ze specyfiką leksykografii elektronicznej oraz możliwościami objęcia opisem maszynowym jednostek wielowyrazowych języka polskiego. Zagadnienia związane z opisem fleksyjnym i formalnym wielowyrazowych jednostek nominalnych prezentowane są w dwóch artykułach: (autorskim) *SEJF – Słownik elektroniczny jednostek frazeologicznych* (2014) oraz (we współautorstwie z Agatą Savary): *SEJF – A Grammatical Lexicon of Polish Multiword Expressions* (2018). Dr Czerepowicka opisuje w nim zawartość słownika, etapy opisu fleksyjnego i formalnego, objaśnia problematykę związaną z wykorzystaniem pojęcia fleksemu. Celem kolejnego współautorskiego artykułu: *Computational Lexicography of Multi-Word Units: How Efficient Can It Be?* (współautorzy: Filip Graliński, Filip Makowiecki, Agata Savary; 2010) jest opis eksperymentów kodowania wielowyrzowych

jednostek leksykalnych w dwu formalizmach: Multiflex i POLENG. Udział dr Czerepowickiej w powstaniu tego artykułu polegał na wykonaniu eksperymentu leksykograficznego z udziałem formalizmu Multiflex, omówieniu kwestii związanych z fleksją wyrażen oraz dostarczeniu właściwego materiału egzemplifikacyjnego.

Koncepcja słownika VERBEL została omówiona w artykule: *O projekcie elektronicznego słownika odmiany frazeologizmów czasownikowych* (współautorzy: I. Kosek, S. Przybyszewski; 2014). Prezentacja słownika znajduje się w artykule: *Not Only Meaning... Verbel: The Electronic Dictionary of Paradigms of Polish Verbal Multiword Expressions* (współautorzy: S. Przybyszewski, I. Kosek; 2023).

Kwestiom związanym z obecnością jednostek obcego pochodzenia w słownikach języka polskiego poświęcony jest artykuł: *Jednostki obce w słowniku języka polskiego na przykładzie Słownika elektronicznego jednostek frazeologicznych SEJF* (2014).

Problemy lematyzacji zwrotów są tematem artykułu: *The problem of lemmatisation in the Polish inflectional dictionary of verbal MWES* (2015), w którym dr Czerepowicka wraz S. Przybyszewskim i I. Kosek słusznie dowodzą, że w wypadku polskich zwrotów celowe jest stosowanie 3.os. l.p. jako formy podstawowej (zamiast tradycyjnej formy bezokolicznika). Kolejny artykuł trojga Autorów: *Źródła w tworzeniu elektronicznego słownika paradygmatów frazeologizmów werbalnych* (2018) przynosi interesujące wnioski na temat zastosowania metaźródeł w ustalaniu i weryfikowaniu listy jednostek. Źródła korpusowe natomiast – zdaniem badaczy – poza funkcją egzemplifikacyjną znajdują zastosowanie w weryfikowaniu hipotez.

W artykule (autorskim z 2021 r.) *The structure of a dictionary entry and grammatical properties of multi-word units* Habilitantka omawia wpływ właściwości gramatycznych jednostek językowych na opis leksykograficzny, w szczególności na strukturę hasła słownikowego. Zagadnienie to przedstawia na przykładzie słownika VERBEL, dowodząc, że pomimo formalnego opisu jednostek wielowyrazowych, dzięki odpowiedniej, dwustopniowej strukturze haseł, ze słownika mogą korzystać wszyscy użytkownicy, a nie tylko specjaliści (językoznawcy, leksykografowie czy informatycy).

Kolejny obszar badawczy, twórczo rozwijany przez Habilitantkę, wyznaczają prace podejmujące problematykę zastosowań różnych programów, aplikacji, narzędzi elektronicznych w praktyce językoznawczej i pozajęzykoznawczej. Najwcześniejsze artykuły dr Czerepowickiej: *Polskie korpusy tekstów (wybrane zagadnienia)* (2001) oraz *Co skreślano i co dopisywano w korpusie Słownika frekwencyjnego polszczyzny współczesnej* (współautor Z. Saloni; 2004) dotyczyły korpusów tekstów i sposobów ich wykorzystania w zaawansowanych badaniach językoznawczych. Powstały one na początku XXI wieku, czyli w

czasach, kiedy dopiero zaczynał rozwijać się Internet, a możliwości zastosowań korpusów tekstów nie były powszechnie znane. Zarysowana w artykułach młodej Badaczki perspektywa badań empirycznych i zrozumienie konieczności objęcia opisem językoznawczym możliwie najbardziej obszernego materiału językowego świadczą o jej nowoczesnym podejściu do badań naukowych.

W artykule: *Toposław jako narzędzie znakowania jednostek wielocłonowych* (2011) Autorka analizuje możliwości zastosowania specjalistycznej aplikacji w pracach leksykograficznych przy opisie wielowyrazowych jednostek leksykalnych. Podobnej problematyce poświęcony jest współautorski tekst: *Problemy opisu związków frazeologicznych w formalizmie Multiflex (na przykładzie rodzaju wyrażen frazeologicznych)*, (2011) napisany razem z Iwoną Kosek. Wkład dr Czerepowickiej w powstanie artykułu polegał na sformułowaniu problemu badawczego, zgromadzeniu materiału potrzebnego do jego weryfikacji, przygotowaniu opisu formalizmu oraz przeprowadzeniu analizy danych.

W dwóch artykułach: *Możliwości zastosowania narzędzia do pomiaru zrozumiałości tekstu Jasnopis w praktyce szkolnej* (2016), *Jasnopis a wsparcie osób z zaburzeniami mowy – na przykładzie materiałów ze środowiskowej debaty konsultacyjnej osób słabosłyszących* (we współautorstwie z M. Osowicką-Kondratowicz; 2019) Habilitantka analizuje użyteczność aplikacji służącej do określania stopnia trudności polskich tekstów użytkowych i udowadnia, że właściwie zaprojektowane programy komputerowe mogą znaleźć zastosowanie w różnorodnych dziedzinach życia społecznego. Wkład dr Czerepowickiej w powstanie artykułów współautorskiego polegał na sformułowaniu hipotezy badawczej oraz zgromadzeniu i analizie materiału badawczego. Habilitantka jest także autorką przewodnika dla logopedów, zawartego w artykule: *Wykorzystanie programów komputerowych w praktyce logopedycznej* (2018).

Podsumowując tę część oceny dorobku dr Moniki Czerepowickiej, należy podkreślić, że we wszystkich wymienionych wyżej publikacjach dostrzec można wspomniane już wcześniej zalety naukowego warsztatu Habilitantki, a mianowicie: badawczą precyzję i dociekliwość, różnorodność i aktualność podejmowanej problematyki, wysoki poziom świadomości metodologicznej, rzetelność w podejściu do pracy naukowej. Omówione powyżej artykuły zawierają trafne analizy i przekonujące rozstrzygnięcia interpretacyjne, oparte są bowiem na badaniach empirycznych; konkluzje w nich zawarte zawsze są poprzedzone szczegółowymi analizami kwerend słownikowych lub korpusowych, dzięki temu wnioski płynące z badań Habilitantki są przekonujące i dobrze ugruntowane w materiale językowym. Na uznanie zasługuje również Jej umiejętność przedstawiania wyników drobiazgowych dociekań naukowych w sposób uporządkowany i logiczny.

Aktywność naukowa dr Moniki Czerepowickiej, skutkująca rozpoznawalnością Habilitantki nie tylko w polskim środowisku językoznawczym, to również wygłoszenie 23 referatów (4 razy w języku angielskim), 2 razy udział z posterem lub plakatem podczas konferencji naukowych: 11 ogólnopolskich organizowanych przez ośrodki akademickie w Polsce (w Warszawie, Poznaniu, Krakowie, Olsztynie, Łodzi i Wrocławiu); 5 międzynarodowych (Poznań Linguistic Meetings, Human Language Technology Days, General Meeting of PARSEME, 7th Language&Technology Conference, Intra- and Interlinguale Zugänge zur deutschen Phraseologie und Paromiologie) oraz 4 zagranicznych w Grecji (Ateny), w Hiszpanii (Malaga), w Ukrainie (Lwów), w Słowacji (Brno). W stosunku do udziału w 4 konferencjach przed uzyskaniem stopnia doktora oznacza to znaczne wzmoczenie aktywności w tej sferze życia naukowego w latach 2009–2023.

Na szczególne podkreślenie zasługuje udział Habilitantki w pracach kilkunastu zespołów badawczych realizujących projekty finansowane w drodze konkursów krajowych lub zagranicznych.

Na Uniwersytecie Warmińsko-Mazurskim dr Czerepowicka była wykonawcą w 4 projektach naukowych: w latach 2002–2005 w grantie KBN „Słownik gramatyczny języka polskiego”, którym kierował prof. dr hab. Z. Saloni; w latach 2004–2005 była głównym wykonawcą w grantie KBN „Opis lingwistyczny wybranych wyrażen niestandardowych składniowo we współczesnym języku polskim”, kierowanym również przez prof. Z. Saloniego. W latach 2014–2018 Habilitantka była głównym wykonawcą w projekcie NCN „Opis paradygmatyczny polskich frazeologizmów czasownikowych. Słownik elektroniczny”; kierownikiem projektu była dr hab. Iwona Kosek, prof. UWM. W latach 2017–2019 dr Czerepowicka pełniła funkcję wykonawcy w projekcie Polsko-Niemieckiej Fundacji Nauki „D/P-IPHRAS: Interphraseologie als Element der Wissenschaftssprache (D/PIPHRAS: Interfrazeologia jako element języka nauki)”; projektem kierowały prof. Bettina Bock oraz dr hab. Joanna Targońska.

Dr Monika Czerepowicka może poszczycić się też uczestnictwem w roli wykonawcy w trzech dużych projektach badawczych w ramach współpracy UWM z instytucjami zewnętrznymi. W latach 2001–2004 r. współpracowała z Instytutem Podstaw Informatyki PAN przy realizacji grantu KBN nr 7T11C04320 „Anotowany korpus pisanego języka polskiego z dostępem przez Internet (z uwzględnieniem zastosowań w inżynierii lingwistycznej)”, do Jej zadań należało ujednoznacznianie wyników analiz morfologicznych słów w tekstach, projektem kierował prof. dr hab. Adam Przepiórkowski. W latach 2009–2014 współpracowała z Instytutem Podstaw Informatyki PAN w ramach projektu „NEKST –

Adaptacyjny system wspomagający rozwiązywanie problemów w oparciu o analizę treści dostępnych źródeł elektronicznych”, w projekcie tym pracowała nad opisem jednostek frazeologicznych we współczesnej polszczyźnie. W latach 2019–2021 była członkiem kluczowej kadry projektu Narodowego Centrum Badań i Rozwoju (program Szybka Ścieżka) „Technologia kontekstowego rozumienia języka pisanego na potrzeby poprawy błędów oraz automatycznej oceny zrozumiałości tekstu”. Projekt był realizowany we współpracy z partnerem biznesowym: Ermlab Software.

Habilitantka obecnie uczestniczy w dwóch projektach, będących w trakcie realizacji. Od 2021 roku jest członkiem zespołu pracującego na Politechnice Wrocławskiej, w Katedrze Sztucznej Inteligencji, realizującego projekt „CLARIN – Wspólne Zasoby Językowe i Infrastruktura Technologiczna” (finansowany w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014–2020, Priorytet IV: Zwiększenie potencjału naukowo-badawczego, Działanie 4.2: Rozwój nowoczesnej infrastruktury badawczej sektora nauki, nr POIR.04.02.00-00C002/19”). W projekcie tym Habilitantka pełni funkcję kierownika zadania: G3.2: Słownik jednostek wielocłonowych ze zintegrowanym opisem fleksyjnym. Od września 2022 r. pracuje w zespole *Wielkiego słownika języka polskiego PAN*, pod kierownictwem prof. dr hab. P. Żmigrodzkiego, do Jej zadań należy aktualizacja informacji fleksyjnej w największym współczesnym dziele leksykograficznym, jakim jest elektroniczny słownik (<https://wsjp.pl/>).

Habilitantka była również koordynatorką zespołu konsorcjum badawczego z ramienia UWM, przygotowującego wraz z Instytutem Podstaw Informatyki Polskiej Akademii Nauk, pod kierownictwem prof. dr hab. Adama Przepiórkowskiego, wniosek grantowy w konkursie MAESTRO6 (2014) – „Koncepcja słownika kombinatorycznego i jego wielopoziomowa weryfikacja na przykładzie języka polskiego”; wniosek został pomyślnie zrecenzowany, ale nie został skierowany do finansowania.

Do dorobku naukowego dr Moniki Czerepowickiej należy również doświadczenie zdobyte w pracy redakcyjnej w wydawnictwach naukowych. Habilitantka pełniła funkcję redaktora słownika gramatycznego polskich czasowników w wydawnictwie Wiedza Powszechna. Wspomniany wyżej słownik, to dzieło Z. Saloniego, *Czasownik polski. Odmiana. Słownik 10 000 czasowników*, słownik aktualizowany i w kolejnych wydaniach (wyd. I 2001, wyd. II 2002, wyd. III 2007) poszerzany (do liczby 13 500 czasowników). Warto dodać, że publikacja ta, wydana tradycyjnie w formie książki, powstała na podstawie elektronicznej bazy danych, sukcesywnie aktualizowanej, stała się częścią SGJP (sgjp.pl). Ponadto od 2014 roku Habilitantka jest członkiem kolegium redakcyjnego czasopisma naukowego „Prace Językoznawcze”.

Od 2010 roku Habilitantka należy do Towarzystwa Miłośników Języka Polskiego, a od 2015 roku jest członkiem Polskiego Związku Logopedycznego.

Według Google Scholar liczba cytowań publikacji dr Czerepowickiej wynosi 100, w tym autocytowań 20, a Indeks Hirscha – 5.

Podsumowując dorobek naukowy dr Moniki Czerepowickiej po uzyskaniu stopnia doktora, należy podkreślić, że cechuje go sukcesywny, harmonijny rozwój, którego efektem jest wszechstronność – Autorka nie ogranicza swych badań do jednego wąskiego kręgu zagadnień, lecz ciągle wzbogaca wachlarz stosowanych metod i podejmowanych tematów. Będąc specjalistką z zakresu zdyscyplinowanego, formalnego opisu gramatycznego polszczyzny, w okresie po uzyskaniu stopnia doktora stała się znawczynią zarówno tradycyjnych źródeł leksykograficznych, jak i leksykografii elektronicznej, podjęła wyzwania związane z wykorzystaniem korpusów i innych narzędzi elektronicznych w praktyce językoznawczej i pozajęzykoznawczej. Zwieńczenie dotychczasowego naukowego rozwoju dr Moniki Czerepowickiej z wykorzystaniem zdobytych przez Nią wiedzy i doświadczenia stanowi oceniona wcześniej monografia habilitacyjna. Z przeglądu publikacji, referatów i realizacji projektów widać wyraźnie, że Habilitantka chętnie podejmuje zarówno indywidualne wyzwania badawcze, jak aktywnie włącza się do prac współautorskich i zespołowych, co stanowi dodatkową zaletę Jej naukowej osobowości, zwłaszcza w obliczu cenionej współcześnie interdyscyplinarnej współpracy.

Ocena aktywności naukowej realizowanej w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej

Dr Monika Czerepowicka wykazuje się również dużą aktywnością naukową w instytucji naukowej innej niż podstawowe miejsce pracy. W 2014 roku Habilitantka przebywała na 6-tygodniowym zagranicznym stażu naukowym w Blois, w filii Université François Rabelais de Tours we Francji. Pobyt dr Czerepowickiej finansowany był w ramach współpracy międzynarodowej przez stypendium przyznane w konkursie, zorganizowanym przez Zarząd akcji COST IC 1207 PARSEME (Parsing und Multiword Expressions). W zespole kierowanym przez prof. Agatę Savary dr Czerepowicka poszerzyła swe umiejętności opisu odmiany czasownikowych jednostek wielowyrazowych w języku polskim. Nawiązanie współpracy międzynarodowej zaowocowało uczestnictwem Habilitantki w kilku kolejnych przedsięwzięciach naukowych, mających zastosowanie w przetwarzaniu języka naturalnego i automatycznej analizie składniowej jednostek wielowyrazowych, m.in. przyczyniło się do stworzenia słownika gramatycznego opisującego polskie jednostki idiomatyczne.

Habilitantka może się poszczycić uczestnictwem w programach europejskich i międzynarodowych. W latach 2013–2017 była członkiem Management Committee w sieci naukowej PARSEME (Parsing and Multiword Expressions). Towards linguistics precision and computational efficiency in natural language processing (akcja COST nr IC1207), <https://www.cost.eu/actions/IC1207/#tabs+Name:Management%20Structure>; od 2022 roku jest członkiem Management Committee w sieci naukowej UniDive – Universality, diversity and idiosyncrasy in language technology (akcja COST nr CA21167), <https://www.cost.eu/actions/CA21167/#tabs+Name:Management%20Committee>. Sieci naukowe PARSEME i UniDive są finansowane ze środków Komisji Europejskiej, zrzeszają członków z 36 krajów, ich celem jest wspieranie ochrony dziedzictwa wielojęzyczności w Europie, ilościowa ocena różnorodności językowej, tworzenie zasobów i narzędzi do przetwarzania języka naturalnego, a zwłaszcza do automatycznej analizy składniowej. Dr Czerepowicka była przedstawicielką Polski w Zarządzie PARSEME, obecnie reprezentuje nasz kraj w Zarządzie UniDive, uczestniczyła w pracach pierwszej grupy roboczej, była anotatorką w zadaniu tworzenia polskiego korpusu czasownikowych jednostek wyrazowych, recenzentką na kilku warsztatach PARSEME. Jest współautorką klasyfikacji polskich czasownikowych jednostek wielowyrazowych oraz współautorką kilku zasobów językowych infrastruktury PARSEME oraz UniDive.

Ocena udziału Habilitantki w komitetach organizacyjnych i naukowych konferencji krajowych lub międzynarodowych jest również pozytywna. W latach 2014-2017 dr Monika Czerepowicka była czterokrotnie członkiem Komitetu Naukowego międzynarodowych konferencji PARSEME General Meeting: które miały miejsce w Grecji, na Malcie, w Macedonii i Chorwacji. Jest również członkiem Komitetu Programowego warsztatów Multiword Expressions and Universal Dependencies, które odbędą się w maju 2024 r. w ramach konferencji LREC-COLING 2024 w Turynie (Włochy). Habilitantka brała udział w kilku 2-3 tygodniowych zagranicznych kursach tematycznych i szkołach lingwistycznych na Uniwersytecie Karola w Pradze (Czechy), a mianowicie: trzy razy w Wiosennych Kursach Lingwistycznych im. Vilema Mathesiusa; a poza tym w ELSNET Summer School of Text and Speech Corpora oraz w kursie PARSEME 1st Training School.

Ocena działalności dydaktycznej, popularyzatorskiej i organizacyjnej

Osiągnięcia Habilitantki w działalności dydaktycznej, popularyzatorskiej i organizacyjnej są równie liczne i wszechstronne, jak na płaszczyźnie naukowej. W ciągu osiemnastu lat pracy dydaktycznej w UWM na stanowisku adiunkta dr Monika Czerepowicka

proceeding the lessons (exercises, workshops, lectures, seminars, specializations and diploma seminars) from a dozen subjects in four directions: Polish philology, Polish philology with Ukrainian language, logopedics, linguistics in business (at different levels of academic education). Apart from teaching subjects *strictly* language-related, such as descriptive grammar of the Polish language, functional description of the Polish language, Polish language culture - and others, related to issues from the area of contemporary Polish and related (workshops on text, linguistics in business) - she was and is engaged in the education of future logopedists. In this area she conducts a monographic lecture on selected issues of musicotherapy, specialist seminars: computer and internet logopedics and lessons on such subjects, as logorhythmics and music in logopedic therapy. Another area of her didactic work as a Habilitation candidate are lessons introducing students to issues of computer technology, and in particular seminars: computer text processing, information technologies in humanities, work methods with a computer, computer linguistics. As a result of the diploma seminars she supervised 24 licentiate theses, was a reviewer of more than 80 licentiate and master theses in the directions of Polish philology, logopedics, linguistics in business. She was a coordinator of nearly 30 academic subjects, in which she also supervised professional practices in the direction of Polish philology. In 2016-2020 she fulfilled the role of a year supervisor, in 2022 she was a member of the jury of the National Seminar of Scientific Works in Olsztyn, and from 2023 she is a member of the expert committee evaluating projects in the framework of the „Student Grant of the Rector” in the field of humanities.

In the scope of organizational activity, Dr. Monika Czerepowicka fulfilled important, responsible functions, her activity in this area deserves emphasis. In 2010-2014 she was the deputy director of the Institute of Polish Philology at UWM. She co-authored at that time the documentation of the proposal for changes in the structure of studies in accordance with the National Qualification Framework. She led a team working on a new program of studies: logopedics, stationary first degree studies and prepared the documentation of the proposal for the creation of the direction of studies: logopedics, stationary second degree studies. In 2012-2015 she was a member of two departmental committees for the evaluation of academic teachers and a committee for the assurance of the quality of education. In 2016-2023 she participated in the work of the Departmental Recruitment Commission, and from 2017 she worked in the competition commission in the Faculty of Humanities at UWM. She was also a member of the team for the evaluation of the quality of education in the direction of logopedics. In 2015-2016 she was a member of the Faculty Council of the Faculty of Humanities at UWM.

Działalność popularyzatorska Habilitantki w zakresie nauki to przede wszystkim prowadzenie warsztatów pisarsko-edytorskich w wybranych placówkach edukacyjnych, organizacja i prowadzenie warsztatów edytorskich i logopedycznych podczas Olsztyńskich Dni Nauki i Sztuki, organizacja konkursów i praca w jury (m.in. w konkursach i dyktandach z okazji Dnia Języka Ojczystego). W latach 2017–2022 Habilitantka wielokrotnie wypowiadała się na temat języka polskiego w audycjach Polskiego Radia Olsztyn „Wieczór z kulturą” (cykl audycji „Potyczki z językiem”).

W ramach współpracy z otoczeniem społecznym i gospodarczym dr Monika Czerepowicka była członkiem kadry realizującej projekt „Technologia kontekstowego rozumienia języka pisanego na potrzeby poprawy błędów oraz automatycznej oceny zrozumiałości tekstu”, prowadzonego przez firmę Ermlab Software w ramach programu „Szybka Ścieżka” Narodowego Centrum Badań i Rozwoju. Prace Habilitantki dotyczące zalgorytmizowanego opisu współczesnej polszczyzny zostały wykorzystane do stworzenia elektronicznego korektora tekstu Good-Write (<https://goodwrite.pl/>). Aplikacja ta poprawia błędy ortograficzne, interpunkcyjne, fleksyjne, składniowe i słowotwórcze. Jako program wspomagający komunikację, adresowany także do osób z niepełnosprawnościami i chorobami wpływającymi na zachowania językowe, znajduje zastosowanie we wszystkich obszarach życia społecznego.

Konkluzja

Dr Monika Teresa Czerepowicka jest w pełni dojrzałym, odpowiedzialnym i wszechstronnym językoznawcą. Wskazane jako podstawa postępowania habilitacyjnego osiągnięcie naukowe w postaci autorskiej monografii oraz pozostałe publikacje Habilitantki po uzyskaniu stopnia doktora stanowią znaczący dorobek badawczy i wnoszą istotny wkład w rozwój uprawianej przez Nią dyscypliny naukowej. Przedstawione w recenzji uwagi o dorobku naukowym oraz działalności organizacyjnej, dydaktycznej i popularyzatorskiej Habilitantki świadczą też o Jej istotnej aktywności naukowej i uprawniają do stwierdzenia, że całkowicie spełnia Ona wymagania stawiane w postępowaniach habilitacyjnych przez art. 219 ust. 1 pkt. 2 Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* (Dz. U. z 2021 r. poz. 478 z późn. zm.).

W związku z tym **przedkładam komisji habilitacyjnej pozytywną opinię w sprawie nadania dr Monice Teresie Czerepowickiej stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk humanistycznych w dyscyplinie językoznawstwo.**

Gabriela Dziamska-Lenart
12.06.2024r.

Gabriela Dziamska-Lenart